

Årsberetning 2001

advokat*nævnet*

Forord

I medfør af retsplejelovens § 145a afgiver Advokatnævnet her ved sin årlige beretning.

Det er vigtigt, at offentligheden - f.eks. medierne eller nuværende og fremtidige parter i en klagesag - får kendskab til nævnets virksomhed. Vi håber, at beretningen i denne henseende er gavnlig. Vi har også i år i beretningen omtalt nogle sager, som vi tror har mere almindelig interesse. Beretningen omtaler også en række initiativer, som Advokatnævnets sekretariat har taget for at udbrede kendskab til nævnets praksis og arbejdsform.

Torben Melchior,
formand for Advokatnævnet

Udgiver:

Advokatnævnet

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 50

www.advokatsamfundet.dk

Redaktion:

Advokatnævnets sekretariat

Foto:

Jan Cavling

Layout, repro og tryk:

Jørn Thomsen Offset A/S

Essen 22 · 6000 Kolding

Indholdsfortegnelse

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte	side	4
2. Indledning	side	6
3. Om Advokatnævnet	side	6
4. Nævnets arbejdsform	side	8
5. Nævnets virksomhed	side	10
6. Andre opgaver	side	15
7. Sekretariatet	side	17
8. Udvalgte sager	side	21
9. Statistik	side	33

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte

Nævnet:

- formandskab
 - Højesteretsdommer Torben Melchior (formand)
 - Landsdommer Bent Thrane, Vestre Landsret (næstformand)
 - Dommer Lars Ryhave, Nyborg (næstformand)

- offentligheds-
repræsentanter
 - Amtsrådsmedlem Jens Brunsgaard, København
 - Statsaut. revisor Eva Fisker, København
 - Adm.dir. Niels Hofman Laursen, Gilleleje
 - Formand for Funktionærernes og Tjenestemændenes
Arbejdsløshedskasse, Eva Munck, København
 - Formand for Forbrugerrådet, Kirsten Nielsen, København
 - Skr. Finn Sørensen, København

- advokat-
medlemmer
 - Jørgen Boe, København (fra 9.6.2001)
 - Finn Christiansen, Holbæk
 - Peder Fihl, Aalborg (fra 9.6.2001)
 - Anne Birgitte Gammeljord, København
 - Hans Holch, Thisted (indtil 9.6.2001)
 - Niels Kahlke, København
 - Hans Kjærgaard, Århus
 - Palle Niss, Sønderborg (fra 9.6.2001)
 - Palle Petersen, Svendborg
 - Palle Rohrsted, Ribe (indtil 9.6.2001)
 - Ole Viltoft, Glostrup (indtil 9.6.2001)
 - H. C. Vinten, København

Sekretariatet:

■ jurister

Lars Økjær Jørgensen, sekretariatschef

Pia Birkegård

Birgitte Gram Blenstrup (orlov til juli 2001)

Betina Johansen (orlov fra juli 2001)

Lise Nerhus Jacobsen

Dorthe Skov (fra 15.7. til 5.12.2001)

■ sekretærer

Patricia De Moor (fra 10.9.2001)

Betina Høireby

Jytte Møllergård

Dorrit Reichel

Nanna Gjerding (indtil 10.9.2001)

■ studenter

Merete Mølborg

Klaus Kristensen

2. Indledning

adresse Advokatnævnets sekretariat har adresse i Advokaternes hus, Kronprinsessegade 28, 1306 København K, hvor også nævnets møder afholdes.

obligatorisk medlemsskab Advokatnævnet kan behandle klager over medlemmer af Det danske Advokatsamfund. Alle advokater i Danmark skal være medlemmer af Advokatsamfundet.

Årsberetningen indeholder i lighed med de to tidligere år først en gennemgang af, hvorledes nævnet fungerer. Dernæst følger omtale af en række udvalgte sager og endelig statistikker vedrørende beretningsåret sammenholdt med tidligere år.

3. Om Advokatnævnet

disciplinærnævn Advokatnævnet er et lovbestemt og uafhængigt disciplinærnævn, oprettet af Advokatsamfundet efter reglerne i retsplejelovens § 144, stk. 1. Advokatnævnet er som en del af den offentlige forvaltning omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Nævnets medlemmer er undergivet lovgivningens regler om tavshedspligt.

formål Advokatnævnet har 18 medlemmer. 3 medlemmer er dommere fra henholdsvis Højesteret (nævnsformand), Landsretten (næstformand og formand for en nævnsafdeling) og Byretten (næst-

formand og formand for en nævnsafdeling). Dommerne udpeges af Højesterets præsident. 6 medlemmer er offentlighedsrepræsentanter, der ikke må være advokater. Disse medlemmer udpeges af justitsministeren. Endelig er 9 medlemmer advokater, der vælges af Advokatsamfundets medlemmer.

Advokatnævnet behandler klager over advokaters salær og deres adfærd. I salærsager vurderes i henhold til retsplejelovens § 126, stk. 2, hvorvidt salæret er rimeligt. Advokatnævnet kan godkende eller nedsætte salæret. I adfærdssager (også kaldet disciplinærsager) vurderer nævnet, om advokaten har handlet i strid med god advokatskik. Reglen herom findes i retsplejelovens § 126.

god advokatskik

God advokatskik fastlægges af Advokatnævnet gennem afgørelser i de enkelte disciplinærsager. De af Advokatrådet vedtagne advokatetiske regler for advokater er ikke bindende for Advokatnævnet, men kan naturligvis være vejledende, når Advokatnævnet skal afgøre, om en adfærd er i overensstemmelse med god advokatskik. Begrebet rummer nogle faste normer som hæderlighed, omhu, nøjagtighed og pålidelighed.

lov og bekendtgørelser

I retsplejelovens kap. 15a (§§ 146 til 147a) findes reglerne om behandling af salærklager. Til lovreglerne hører Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatkredsenes bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til Advokatnævnet.

Reglerne om behandling af disciplinærklager findes i retsplejelovens §§ 147b til 147f og i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 283 af 22. juni 1983 om Advokatnævnets virksomhed.

4. Nævnets arbejdsform

plenum-
og afdelings-
behandling

Nævnets 18 medlemmer arbejder både i plenum og i afdelinger. Principielle sager, sager med påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed og sager, som vedrører ophævelse af en frakendelse, skal så vidt muligt behandles i plenum. Langt de fleste sager falder uden for denne kategori og behandles i afdelinger.

Nævnet mødes ca. 1 gang om måneden. Nævnsmøderne indledes som oftest med, at alle de tilstedeværende medlemmer mødes i plenum. Når sagerne på plenumdagsordenen er behandlet, fordeleger medlemmerne sig i de tre afdelinger for at behandle de øvrige sager.

beslutnings-
dygtighed

For at nævnet er beslutningsdygtigt, skal der i plenumsager deltage mindst 10 medlemmer, hvoraf de 4 skal være offentlighedsrepræsentanter, og i afdelingssager mindst 4 medlemmer. De deltagende medlemmer skal være fordelt ligeligt mellem på den ene side advokater og på den anden side dommere og offentlighedsrepræsentanter. I tilfælde af stemmelighed er formandens, dvs. dommerens, stemme afgørende.

cirkulation

Forud for møderne rundsendes sagsakterne mellem nævnsmedlemmerne, således at alle har lejlighed til at gennemlæse sagen inden mødet. Der er af sekretariatet på forhånd udpeget et advokatmedlem til at forelægge sagen for resten af nævnet.

offentlighed

Nævnets møder er ikke offentlige, og sagerne behandles på grundlag af parternes skriftlige indlæg og fremsendte bilag. Sagens parter har imidlertid ret til at give møde for nævnet og ud-

tale sig, når deres sag behandles. I beretningsåret mødte en eller begge parter personligt for nævnet i 16 sager. Parterne forlader mødet, inden afgørelsen træffes.

vidner

Formanden for nævnet kan tillade, at andre end sagens parter indkaldes for at afgive forklaring. Desuden kan formanden bestemme, at parter eller vidner skal afhøres i byretten. Disse muligheder blev ikke anvendt i beretningsåret.

advokat- repræsentation

Sagens parter kan møde med advokat. Hvis indklagede i sager, hvor der er nedlagt påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed, ikke selv har valgt en forsvarer, skal nævnet udpege en.

I andre disciplinærsager har nævnet mulighed for at udpege en forsvarer for indklagede. Nævnet kan i alle disciplinærsager udpege en advokat for klageren. Disse muligheder benyttes yderst sjældent, og de er ikke benyttet i beretningsåret.

Advokatrådet kan, når det rejser disciplinærsager for nævnet, udpege en advokat til at virke som anklager. Dette sker i praksis altid i frakendelsessager og i andre større eller principielle sager.

5. Nævnets virksomhed

sagstyper	Advokatnævnet behandler to former for klager: Disciplinærklager og salærklager. En disciplinærklage er en klage over en advokats adfærd i forbindelse med dennes varetagelse af en sag. En salærklage er en klage over advokatens salær for den bistand, han har ydet. Advokatnævnet behandler alene salærklager, i det omfang parterne indbringer kredsbestyrelsens salærkendelse for nævnet.
hvem kan klage?	Både klienter, advokater og andre, der har retlig interesse heri, kan indbringe en sag for Advokatnævnet. Advokatrådet kan ligeledes rejse sag for nævnet. Det er gratis at klage.
klagefrister	Disciplinærklager skal efter retsplejelovens § 147 b, stk. 2, indbringes inden 6 måneder, efter man er blevet bekendt med det forhold, hvorover man ønsker at klage. Der er ingen lovbestemt frist for indgivelse af salærklager for kredsbestyrelsen. Fristen for indbringelse af kredsbestyrelsernes salærkendelser for nævnet er 4 uger for begge parter.
afvisning	Når nævnet modtager en klage, opretter sekretariatet sagen, og skriftvekslingen begynder. Allerede fra dette tidspunkt vil sagsbehandleren i sekretariatet vurdere, om klagen bør afvises eller viderebehandles. En klage kan forhåndsafvises, uden at den forelægges for nævnet, hvis: <ol style="list-style-type: none">1. klagen er indgivet for sent2. klagen er åbenbart grundløs

3. klagen efter sin beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, eller
4. klageren ikke har den fornødne retlige interesse.

Reglerne om forhåndsafvisning findes i retsplejelovens § 147 b, stk. 2 og stk. 3 og i bekendtgørelse nr. 283 af 22. juni 1983 om Advokatnævnets virksomhed.

Diagram nr. 8 viser, hvor mange klager, der er afvist i beretningsåret.

Sekretariatet træffer i første omgang beslutning om afvisning af disciplinærklager, som er indgivet efter 6-måneders fristens udløb, og om afvisning af salærklager, når kredsbestyrelsens kendelse er indbragt efter 4-ugers fristen. Sekretariatets beslutning kan indbringes for nævnets formand, som kan fastholde beslutningen eller dispensere fra fristen.

Når sekretariatet vurderer, at en adfærdsklage er åbenbart grundløs, sendes klagen til kredsbestyrelsens formand med forslag om, at sagen videresendes til nævnsafdelingens formand med indstilling om, at sagen afvises. Nævnsafdelingens formand træffer herefter den endelige beslutning om afvisning.

Klager, som efter sekretariatets vurdering efter deres beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, sendes ligeledes med sekretariatets indstilling til kredsbestyrelsens formand til udtalelse, før nævnsafdelingens formand træffer sin beslutning. Det kan eksempelvis være klager, som kræver en bevisførelse, der falder uden for rammerne for Advokatnævnets virksomhed.

Beslutninger om afvisning, som er truffet af en nævnsafdelings formand, er endelige.

realitetsbehandling I sager, der skal realitetsbehandles af nævnet, forestår sekretariatet skriftvekslingen i sagerne, dvs. at parterne får lejlighed til at komme med yderligere indlæg i sagen, herunder at kommentere modpartens indlæg. Sekretariatet sender herefter sagerne til kredsbestyrelsen, der afgiver indstilling. Sagerne er nu klar til behandling i nævnet.

nævnets afgørelser Såfremt nævnet i en adfærdsklagesag finder, at en indklaget advokat har tilsidesat god advokatskik, fastsætter nævnet en sanktion. Nævnet kan give advarsel, irettesættelse, bøde, herunder tvangsbøde. Herudover kan Advokatnævnet frakende en advokat retten til at drive advokatvirksomhed.

I salærklagesager kan nævnet stadfæste kredsbestyrelsernes salærkendelser eller fastsætte et salær, der afviger fra det, der fremgår af kredsbestyrelsernes kendelser.

frakendelse Nævnet frakender i praksis ikke retten til at drive advokatvirksomhed, uden at Advokatrådet har nedlagt påstand herom. Når rådet nedlægger frakendelsespåstand, sker det ofte i sager, som rådet selv har rejst for nævnet.

Advokatrådet kan også indtræde i verserende disciplinærsager, hvis rådet mener, at betingelserne for frakendelse er tilstede. Dette har rådet ikke gjort i beretningsåret.

Nævnets afgørelse om frakendelse skal offentliggøres med navns nævnelse.

Advokatnævnets frakendelser af retten til at udøve advokatvirksomhed kan til enhver tid ophæves af nævnet, jf. retsplejelovens § 147 f, stk. 1. Så vidt ses er dette aldrig sket. Fra beret-

ningsåret er der i afsnit 8 nævnt to tilfælde, hvor frakendte advokater anmodede om ophævelse af frakendelsen.

domstolsprøvelse i frakendelsessager

Ifølge retsplejelovens § 147 e, stk. 3, har en frakendt advokats begæring til Justitsministeriet om indbringelse af nævnets frakendelseskendelse for landsretten opsættende virkning. Landsretten kan ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve advokatvirksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort.

I beretningsåret har domstolene for første gang benyttet denne mulighed for at undlade opsættende virkning:

Ved kendelse af 6. januar 2001 frakendte Advokatnævnet advokat B retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. B blev fundet skyldig i en række overtrædelser af klientkontovedtægten.

Advokatnævnet udtalte bl.a. i kendelsen:

”Advokat [B] har i en årrække undladt at overholde reglerne for advokaters behandling af betroede midler, hvilket også fremgår af adskillige tidligere kendelser. Han har dermed gjort sig skyldig i oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat. Da han tillige har givet udtryk for, at han ikke vil overholde reglerne, er der grund til at antage, at han ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 3.

Som følge af karakteren og antallet af de forhold, der nu er til påkendelse samt til antallet af kendelser, der tidligere er afsagt vedrørende advokat [B], frakendes han retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre.”

Frakendelsen blev indbragt for Østre Landsret, hvor Justitsministeriet påstod B udelukket fra at udøve advokatvirksomhed indtil sagen var endeligt afgjort. Landsretten gav ikke Justitsministeriet medhold i denne påstand, idet landsretten ikke fandt, at der var tilstrækkelig anledning til at fravige udgangspunktet om opsættende virkning.

Justitsministeriet påkærede kendelsen til Højesteret, der gav Justitsministeriet medhold med følgende bemærkninger:

”Som fastslået ved en række tidligere domme har advokat [B] gjort sig skyldig i såvel grov som oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat. Da [B] også efter Højesterets seneste dom af 3. november 1999 har tilkendegivet, at han fortsat ikke agter at overholde klientkontoreglerne, tager Højesteret Justitsministeriets påstand om, at sagsanlægget ikke skal tillægges opsættende virkning, til følge, jf. retsplejelovens § 147 e, stk. 3”. Afgørelsen er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1043.

salærsager
for retten

Nævnets kendelse i salærsager kan ikke indbringes for domstolene, men hver af parterne kan for domstolene anlægge rets-sag mod modparten vedrørende salæret.

domstolsprøvelse
i adfærdssager

Den indklagede advokat, hvis adfærd er blevet sanktioneret af nævnet, kan indbringe nævnets kendelse for domstolene. Advokaten udtager da stævning mod Advokatnævnet ved landsretten.

Der blev i beretningsåret afsagt 13 endelige domme i sager, hvor nævnets kendelser i adfærdssager var til prøvelse, heraf 3 af Højesteret (Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1030, side 1246 og side 1454), 7 af Østre Landsret og 3 af Vestre Landsret. I 3 af disse sager ophævede retten nævnets kendelse. De øvrige 10

domme stadfæstede nævnets kendelse, bortset fra 2, hvor retten nedsatte den af nævnet udmålte sanktion. For retten fremkommer ofte nye oplysninger og vidneforklaringer, som ikke forelå ved nævnets behandling af sagerne. Nævnet er ikke indrettet til at foranstalte bevisførelse af samme omfang som domstolene, og der er derfor ofte forskel på det grundlag, som nævnet bedømmer en sag på, og det grundlag, som retten i samme sag træffer sin afgørelse ud fra.

6. Andre opgaver

plenumsager

Nævnet behandler i plenum bl.a. principielle spørgsmål i relation til klagebehandlingen. Det kan eksempelvis være spørgsmål om sanktionsvalget i en bestemt type sager eller spørgsmål i relation til proceduren ved sagsbehandlingen. Jævnligt henviser en nævnsafdeling en konkret sag, som indeholder principielle spørgsmål, til behandling i plenum.

I beretningsåret har nævnet fastlagt retningslinier for offentliggørelse af kendelser om tilsidesættelse af god advokatskik med omtale af advokatens navn. Disse retningslinier indebærer en udvidelse af adgangen til at offentliggøre nævnsafgørelser med nævnelse af advokatens navn, således at offentliggørelse herefter kan ske, hvis kendskab til afgørelsen vil have en åbenbar betydning for valg af advokat, og hvis advokatens adfærd samtidig indikerer en risiko for gentagelse. Retningslinierne og hensynet bag denne praksisændring er nærmere omtalt i Advokaten 2001 nr. 3, side 59.

Dette førte i beretningsåret til, at nævnet offentliggjorde kendelser vedrørende 3 navngivne advokater. Offentliggørelsen skete for én advokats vedkommende i den lokale avis, mens offentliggørelsen for de to øvrige skete i landsdækkende aviser.

strukturudvalg

Et medlem af Advokatnævnet, landsdommer Bent Thrane, har i beretningsåret deltaget som observatør i arbejdet i et udvalg, der har til opgave at gennemgå klagesagsbehandlingen med henblik på at have fremkomme med forslag til modernisering og effektivisering. Udvalget, som var nedsat af Advokatrådet, afgav i maj 2001 en beretning vedrørende arbejdet. Beretningen kan læses på Advokatsamfundets hjemmeside www.advokatsamfundet.dk under publikationer/rapporter. Advokatnævnet forventer at skulle drøfte beretningen i det kommende år.

øvrigt

TV2 har i beretningsåret sendt en udsendelse om Advokatnævnet. I udsendelsen blev nogle konkrete sager omtalt, og nævnets formand blev interviewet.

I september 2001 afholdt nævnets formænd og to offentlighedsrepræsentanter møde med formændene for landets kredsbestyrelser og deres offentlighedsrepræsentanter. På mødet drøftedes blandt andet sagsbehandling, generelle emner og principielle forhold.

Herudover har nævnet drøftet spørgsmålet om advokaters arkiveringspligt, advokatinkasso vedrørende bestridte fordringer og advokatforbehold i ejendomshandler.

7. Sekretariatet

ansatte	I sekretariatet arbejder 5 jurister, 4 sekretærer og 1 stud. jur.
forberedelse af klagesager	<p>Sekretariatet forestår forberedelsen af klagesager, herunder indhentelse af parternes indlæg og nødvendige oplysninger og bilag.</p> <p>Endvidere står sekretariatet for den praktiske planlægning og gennemførelse af nævnets møder, for referat af møderne, udarbejdelse af udkast til kendelserne og fremsendelse af den færdige kendelse til parterne.</p>
kredsbestyrelserne	Sekretariatet bistår de lokale kredsbestyrelser i forbindelse med behandlingen af salærklager og forberedelse af adfærdsklager.
telefoniske henvendelser	<p>Sekretariatet bruger meget tid på besvarelse af telefoniske henvendelser fra især borgere og advokater, men også fra offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører alt fra råd og vejledning om indgivelse af klager, orientering om rimelige salærer - herunder inkassosalærer - til vurdering af, om en given adfærd er i strid med god advokatskik. Mange spørgsmål handler om problemer i forbindelse med ejendomshandler, personskadeerstatningssager og dødsbobehandling. Sekretariatet rådgiver tillige om muligheden for henvendelse til de etablerede advokatvagter. Endelig ringer parterne i klagesagerne ofte med spørgsmål til en konkret klagesag.</p> <p>Sekretariatet, som har fast telefontid hverdage kl. 9.30-12.30, torsdag dog 10.00-12.30, modtager og besvarer ca. 4000 telefon-</p>

opkald om året. Disse opkald vedrører dels verserende klagesager, dels generelle forespørgsler om god advokatskik og salærberegning.

Advokaten

Sekretariatet udarbejder resumé af udvalgte kendelser fra Advokatnævnet, som offentliggøres i Advokatsamfundets blad *Advokaten* i anonymiseret form. Typisk er afgørelserne af almindelig interesse og/eller med principielt indhold.

Endvidere har sekretariatet i artikler i år 2001 omtalt nævnspraksis på en række områder. Artiklerne har omfattet følgende:

■ *Advokaten* nr. 1 side 4

Salærfastsættelse

Formålet med artiklen er at vejlede om fastsættelse af et rimeligt salær. I artiklen gennemgås de parametre, der skal indgå i salærfastsættelsen, ligesom der vejledes om Advokatnævnets praksis i salærsager vedrørende afregning af sekretærtimer, fuldmægtigtimer, transporttid og udlæg. Der nævnes muligheden for at indlede advokatens arbejde med en ordrebekræftelse, der bl.a. kan omhandle salærfastsættelsen. Endelig refereres kendelser vedrørende advokaters groft uberettigede salærberegninger.

■ *Advokaten* nr. 3 side 59

Offentliggørelse af Advokatnævnets kendelser i disciplinærsager

I artiklen bliver der redegjort for Advokatnævnets nye praksis vedrørende offentliggørelse af kendelser med navns nævnelse. Offentliggørelse kan herefter forventes at ske, hvis kendskab til kendelsen vil have åbenbar betydning for valg af advokat, og hvis advokatens adfærd samtidig indikerer risiko for gentagelse. Der vil i denne forbindelse, udover den aktuelle overtrædelses karakter, blive lagt vægt på tidligere overtrædelsers karakter, an-

tal mv. Kendelser i sager af særlig interesse for offentligheden kan som hidtil forventes offentliggjort.

- *Advokaten* nr. 5
side 107

Salærklager og retssager om advokatsalærer

I artiklen gennemgås reglerne for indbringelse af salærklager for Advokatnævnet og muligheden for, at retssager om advokaters salærer kan oversendes til advokatmyndighedernes afgørelse i henhold til retsplejelovens § 361a. Endvidere redegøres for den forskel, der er på salærklagesager og responsumsager.

- *Advokaten* nr. 9
side 207

Rentelovens § 7

Artiklen omhandler to kendelser fra Advokatnævnet, hvori det er statueret, at det er i strid med god advokatskik i en inkassosag at opkræve et rentekrav i strid med rentelovens § 7, stk. 1, jfr. § 5. I sagerne havde advokaterne opkrævet de morarenter, som kreditor uretmæssigt havde krævet på 2 % pr. måned.

- *Advokaten* nr. 11
side 249

God advokatskik i inkassosager

I artiklen redegøres for Advokatnævnets praksis, hvorefter det er i strid med god advokatskik, hvis en advokat tager en bestridt fordring til inkasso. Baggrunden for denne praksis er, at inkassosystemet - således som det er beskrevet i inkassoloven - er egnet til inddrivelse af skyldige, ikke-bestridte fordringer, mens stillingtagen til bestridte krav henhører under domstolene. Når en advokat tager en sag til inkasso, angiver han dermed overfor debitor, at der er påløbet sagsomkostninger, som debitor skal betale. Denne tilkendegivelse er rigtig under forudsætning af, at debitor skylder pengene. Hvis dette er bestridt, skal spørgsmålet om sagsomkostninger som udgangspunkt afgøres af retten, og det vil da være forkert i et inkassobrev at give skyldneren indtryk af, at disse omkostninger nødvendigvis skal betales af ham.

Advokatnævnets medlemmer fra venstre: Peder Fihl, Finn Christiansen, Jørgen Boe, Palle Niss, Palle Pedersen, Niels Kahlke, Lars Ryhave, Bent Thrane, Torben Melchior, Anne Birgitte Gammeljord, Jens Brunsgaard, Niels Hofman Laursen, H. C. Vinten, Eva Fisker, Hans Kjærgaard, Kirsten Nielsen, Eva Munch (fraværende Finn Sørensen).

8. Udvalgte sager

Kendelse af 29. oktober 2001, Advokaten tog et bestridt krav til inkasso.
j.nr. 02-0407-2000-2735

En ejendomsmægler mente at have et krav mod D og H i henhold til en af dem underskrevet formidlingsaftale. Kravet var fremsat ved faktura af 27. september 2000. D og H havde imidlertid bestridt kravet overfor mægleren ved to skrivelser af 8. og 22. oktober 2000.

Advokat A fik overdraget kravet til inddrivelse og skrev den 30. oktober 2000 til D og H. I skrivelsen meddelte han, at han tog kravet til inkasso. Advokatnævnet sanktionerede advokat A's adfærd og udtalte følgende:

”Ved skrivelse af 30.10.2000 tog advokat [A] kravet, der i henhold til faktura af 27.9.2000 var forfalden til betaling den 27.10.2000, til inkasso.

Efter inkassolovens § 10, stk.1, skal der være afsendt en påkravsskrivelse, forinden andre inddrivelsesforanstaltninger iværksættes. Ifølge stk. 3 skal påkravsskrivelsen blandt andet angive en frist, inden for hvilken skyldneren skal betale, uden at der påløber yderligere omkostninger. Efter nævnets opfattelse følger det af ordlyden af § 10, at bestemmelsen ikke udelukker, at en advokat opkræver inkassosalær i forbindelse med påkravet til betaling for arbejdet i forbindelse med inddrivelsen, herunder afgivelse af påkravet.

Da advokat [A] tog kravet til inkasso, var han imidlertid bekendt med, at [D og H] i breve af 8. og 22.10.2000 havde bestridt, at deres brev af 7.9.2000 kunne anses som en opsigelse af kom-

missionsaftalen og således bestridt, at ejendomsmæglerfirmaet havde krav på salær i henhold til formidlingsaftalen.

Det anses for at være i strid med god advokatskik at tage en bestridt fordring til inkasso, medmindre advokaten har grund til at antage, at skyldnerens indsigelse er åbenbart grundløs. Der var efter nævnets opfattelse ikke i det foreliggende tilfælde grundlag for en sådan antagelse. Advokatnævnet finder derfor, at advokat [A] herved har tilsidesat god advokatskik og pålægger ham i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde på 5.000 kr.”

Advokat A har indbragt kendelsen for landsretten med påstand om, at sanktionen ophæves.

Kendelse af 16. oktober 2001, Advokatforbehold i ejendomshandel
j.nr. 02-0409-2000-2241

En advokat havde indsat en betingelse om, at en ejendomshandel skulle berigtiges af en bestallingshavende advokat.

Advokat A repræsenterede sælger i forbindelse med overdragelse af en fast ejendom, mens køber var repræsenteret af en statsautoriseret ejendomsmægler.

Sælger og køber havde indgået købsaftalen, som var udfærdiget af sælgers ejendomsmægler, og aftalen var betinget af ”de respektive advokaters godkendelse af handelen i sin helhed”.

Standardvilkårene i købsaftalen indeholdt blandt andet følgende bestemmelse:

”Såfremt køber ved berigtigelsen af denne handel ikke ønsker at benytte ejendomsmægler/bestallingshavende advokat, er sæl-

ger berettiget til - såfremt overdragelsesdokumenterne er mangelfulde og/eller ikke foreligger klar ved skødeskrivningsdatoen, i overensstemmelse med købsaftalen - enten at fordre, at køber benytter ejendomsmægler/advokat, eller at sælger ejendomsmægler/advokat færdiggør berigtigelsen af handelen for købers regning.”

Advokat A meddelte herefter sælgers ejendomsmægler, at han kun kunne godkende købsaftalen blandt andet under forudsætning af, at handelen blev berigtiget af en bestallingshavende advokat.

I Advokatnævnets kendelse anføres herefter:

”12 medlemmer udtaler:

Det må lægges til grund, at betingelsen om, at ejendomshandelen skulle berigtiges af en bestallingshavende advokat efter drøftelse med sælger er stillet ud fra et ønske om at varetage sælgers interesser i forbindelse med berigtigelsen, herunder et ønske om at undgå eventuelle meromkostninger til sælgers advokat. Det forhold, at ejendomsmæglere siden 1997 lovligt har kunnet berigtige ejendomshandler, bevirker ikke i sig selv, at et vilkår som det nævnte går videre end hensynet til berettiget varetagelse af klientens interesser tilsiger. Hvis køber ikke ønsker at acceptere vilkåret, kan han meddele sælgers advokat dette med den virkning, at købsaftalen i givet fald ikke kan gennemføres.

Vi finder således, at advokat A ikke har handlet i strid med god advokatskik og stemmer for at frifinde ham.

2 medlemmer udtaler:

Vi finder, at advokat A har handlet i strid med god advokatskik ved at stille betingelsen om, at handelen skulle berigtiges af en

bestallingshavende advokat, idet han herved er gået videre end berettiget hensyn til varetagelse af hans klients interesser tilsiger.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet, og nævnet frifinder derfor advokat A.”

Kendelse af 3. april 2001,
j.nr. 02-0408-2000-0828

Advokats afholdelse af møde med et vidne uden forud at have underrettet modpart herom.

Advokat A repræsenterede under en funktionærsag ved retten funktionæren, mens advokat B repræsenterede arbejdsgiveren. Sagen drejede sig om, hvorvidt funktionæren var blevet bortvist med rette.

I advokat A's påstandsdokument tilkendegav han at ville vidneafhøre en tidligere ansat C i det sagsøgte selskab. Vidneindkaldelse fandt sted den 3. marts 2000, og ved e-mail af 4. marts 2000 meddelte advokat A advokat B, at C var vidneindkaldt.

Advokat B havde forud herfor foreslået sin klient afholdelse af møde med C med henblik på at vurdere, om hun skulle indkaldes under sagen. Mødet blev afholdt den 6. marts 2000.

Advokat A's klient, som var tidligere kollega til C, oplyste ham den 9. marts 2000 om, at der var afholdt møde mellem advokat B og vidnet den 6. marts.

I Advokatnævnets kendelse anføres herefter:

”Advokatnævnet lægger til grund, at advokat B forud for mødet med vidnet C vidste, at hun, som tidligere ansat hos modparten, af advokat A var indkaldt for at afgive forklaring under domsforhandlingen.

I hvert fald under disse omstændigheder finder nævnet, at advokat B har tilsidesat god advokatskik ved ikke forud for mødets afholdelse af have underrettet advokat A om mødet.

Som følge af det anførte pålægges advokat B i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en irettesættelse.”

To sager med spørgsmål om genudlevering af frakendt beskikkelse.

I det ene tilfælde var en 47-årig advokat frakendt beskikkelsen indtil videre ved kendelse af 19. august 1999 for grove og gentagne overtrædelser af sine pligter som advokat. Nævnet fandt, at de udviste forhold gav grund til at antage, at pågældende ikke for fremtiden ville udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Ved brev af 19. november 2000 anmodede den tidligere advokat om ophævelse af frakendelsen. Han begrundede bl.a. anmodningen med, at han ikke agtede at drive selvstændig virksomhed, men havde tilbud om ansættelse hos en advokat, og at han havde mulighed for at overtage en sagsportefølje fra en afdød advokat. Han vedlagde nogle kursusbeviser for kurser, som han havde gennemført i EDB, kollektiv arbejdsret og funktionærret.

I sit afslag anførte nævnet, at hans forhold siden frakendelsen ikke havde ændret sig således, at det måtte antages, at han ville udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. I en senere skrivelse til ham anførte nævnets formand, at det ved afgørelsen havde været af væsentlig betydning, at der kun var forløbet ca. 1½ år fra frakendelsen (j.nr. 02-0403-98-3029).

Frakendelsen i det andet tilfælde var sket ved nævnets kendelse af 11. december 1989. Den 56-årig tidligere advokat A anmo-

dede om ophævelse af frakendelsen ved skrivelse af 28. marts 2001. I sin anmodning anførte A bl.a., at han siden frakendelsen i det væsentlig havde ernæret sig som tjener, men at han indimellem havde rådgivet en ejendomsmægler. Han ønskede frakendelsen ophævet for at kunne fungere som forsvarer. Han forklarede for nævnet, at han havde gæld til Told- og Skattevæsenet på ca. 100.000 kr. og gæld til en bank på ca. 150.000-200.000 kr., og at han ikke siden frakendelsen havde deltaget i juridiske efteruddannelses-kurser eller på anden måde holdt sig ajour med juraen.

Advokatnævnet udtalte følgende:

”Ved vurderingen af, om der ifølge retsplejelovens § 147 f, stk. 2, er grundlag for at ophæve en frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, bør der lægges vægt på, om der nu er grund til at antage, at den pågældende vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, jf. herved retsplejelovens § 147 c, stk. 3, om betingelserne for frakendelse.

Der skal ved denne vurdering bl.a. tages hensyn til såvel det forhold, for hvilket frakendelse skete, som den tid, der er gået siden frakendelsen, herunder de aktiviteter den pågældende har udøvet siden frakendelsen. Planer for udøvelse af eventuel advokatvirksomhed kan endvidere indgå i bedømmelsen.

Uanset at der nu er gået næsten 11 år siden frakendelsen, finder nævnet, at der ikke er grundlag for at antage, at [A] vil kunne udøve advokatvirksomhed, herunder den påtænkte virksomhed som forsvarer, på forsvarlig måde. Nævnet har herved lagt vægt på hans forhold siden frakendelsen, hans manglende vedligeholdelse af sin juridiske viden og på oplysningerne om hans

nuværende økonomiske forhold, jf. herved retsplejelovens § 121, stk. 3.

Advokatnævnet afslår derfor [A]'s anmodning om ophævelse af frakendelsen." (J.nr. 03-0501-01-0526)

Kendelse af 20. september
2001,
j.nr. 02-0301-99-4423 og
02-0301-99-3919

Salær nedsat på baggrund af forsømmelse i forbindelse med vitterlighedspåtegning

Advokat A blev engageret af to selskaber, X og Y, til etablering af et børsnoteret selskab. På baggrund af et opdrag fra henholdsvis X og Y udførte A og andre advokater fra A's firma i perioden 8/1 - 20/1 1999 en række advokatmæssige arbejdsopgaver. Arbejdet omfattede bl.a. forsøg på at tilvejebringe finansiering af købet af aktier i selskabet Z fra selskabet W. I denne forbindelse stillede W krav om, at X skulle stille garanti for betalingen af købesummen.

Arbejdet blev bragt til ophør den 20/1 1999, da det kom frem, at bl.a. udstedte X-garantier var forfalskede. A afregnede sit salær med 740.000 kr. ekskl. moms over for X og Y.

Kredsbestyrelsen nedsatte ved kendelser af 5/9 2000 salæret til 350.000 kr. under hensyn bl.a. til sagens karakter og værdi for klienterne, det med sagen forbundne ansvar, og den anvendte tid.

Ved Københavns Byrets 3. afdelings dom af 29/9 2000 blev advokat A fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 157 ved som advokat den 13/1 1999 at have gjort sig skyldig i grov forsømmelse eller skødesløshed i udførelsen af sit hverv som advokat eller i overholdelse af de pligter, som hvervet medfører, idet han skrev til vitterlighed for [X's administrerende direk-

tørs og en underordnet direktørs] underskrifter på en kautionserklæring af 13/1 1999, uagtet at han ikke havde overværet, at de underskrev og vedstod dokumentet. Byretten fastsatte straffen til 10 dagbøder hver på 1.000 kr. Dommen blev stadfæstet ved Østre Landsrets 18. afdelings dom af 6/6 2001.

Advokatnævnet udtalte ved kendelser af 20/9 2001 bl.a.:

”Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at advokat [A] inden den 13/1 1999 burde have opdaget de senere konstaterede uregelmæssigheder.

Det er ved Østre Landsrets straffedom af 6/6 2001 fastslået, at advokat [A] ved sin behandling af sagen den 13/1 1999 gjorde sig skyldig i grov forsømmelse. Hvis han da havde sikret sig ægtheden af [den administrerende direktørs] underskrift, ville der ikke have været grundlag for at fortsætte arbejdet med at fremskaffe kapital til gennemførelse af aktiekøbet. Honorar kravet for perioden fra og med den 13/1 1999 vedrører således arbejde, der ikke ville være blevet udført, hvis advokat [A] ikke havde forsømt sine pligter som advokat. Nævnet finder derfor, at han ikke er berettiget til salær for arbejde udført i den nævnte periode.

For så vidt angår arbejdet i perioden 8/1 - 12/1 1999 finder nævnet, at advokat [A] er berettiget til honorar for sit arbejde, idet den manglende værdi for klienten af arbejde udført i denne periode ikke skyldes hans forsømmelse, men forhold, der ikke kan tilregnes ham.

Under hensyn til oplysningerne om arbejdets omfang og karakter fastsætter nævnet skønsmæssigt advokat [A's] salær til 200.000 kr. ekskl.. moms.”

Et par indgik aftale om køb og levering af et køkken. I ordrebekræftelsen var bl.a. anført: ”Af beløb, der ikke er indgået til forfaldsdag, tillader vi os at beregne 2,0 % pr. påbegyndt måned samt omkostninger”. Ved en faktura opkrævede køkkenfirmaet parret et beløb for montering af køkkenet. Det var i fakturaen anført, at firmaet forbeholdt sig ret til at beregne rente med 2 % pr. måned ved overskridelse af betalingsbetingelserne. Da parret ikke betalte dette beløb, rykkede køkkenfirmaet for betaling. Firmaet meddelte parret, at såfremt betaling ikke var sket inden 10 dage, ville sagen blive overdraget til retslig inkasso. Parret gjorde på ny indsigelse mod kravet. En advokat meddelte parret, at han var blevet anmodet om at inkassere firmaets tilgodehavende med tillæg af rente 2 % pr. måned samt takstmæssige inkassoomkostninger med 1.175 kr. I skrivelsen meddelte advokaten desuden, at beløbet skulle indbetales til ham inden 5 dage, idet sagen i modsat fald ville blive indbragt for retten.

Advokatnævnet udtalte bl.a., at en erhvervsdrivende efter rentelovens § 7, stk. 1, jfr. § 5, jfr. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 896 af 21/12 1990, i forbrugerforhold ikke kan beregne sig en højere morarente end en årlig rente, der svarer til diskontoen + 5 %. Aftalen om betaling af morarente på 2 % pr. måned var derfor ugyldig. Advokatnævnet lagde til grund, at advokaten var klar over, at der var tale om en forbrugeraftale. Nævnet fandt herefter, at han havde tilsidesat god advokatskik ved i skrivelsen af 7/9 2000 at opkræve renter i strid med en klar præceptiv lovregel. Nævnet tildelte derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokaten en irettesættelse. Nævnet havde ved sanktionsfastsættelsen taget hensyn til, at nævnet ikke tidligere havde haft lejlighed til at tage stilling til spørgs-

målet om god advokatskik i forbindelse med opkrævning af renter i strid med rentelovens § 7.

Kendelse af 4. maj 2001,
j.nr. 02-0405-2000-2420

Advokat oprettede testamente for dement kvinde

Advokat A og hans børn havde kendt X i en årrække. X havde i et tidligere testamente bestemt, at advokat A's børn skulle have nogle legater, og der var desuden truffet bestemmelse om nogle genstandslegater. Resten af boet skulle anvendes til oprettelse af en almennyttig studiefond.

Advokat A anmodede på et tidspunkt advokat B om at bistå X med at ændre sit testamente med henblik på at gøre advokat A's børn til universalarvinger. Efter at have haft en samtale med X, meddelte B advokat A, at B havde opfattelsen af, at X ikke havde en klar fornemmelse af, hvem børnene var, og at det var B's indtryk, at X ikke kunne overskue eller ønske at ændre testamentet. Advokat A anmodede herefter personalet på plejehjemmet, hvor X boede om at medvirke til oprettelsen af et vidnetestamente. Dette blev afslået af områdelederen, der skønnede, at X ikke var i stand til at disponere. Det fremgik ikke af sagen, hvorvidt advokat A var gjort bekendt med begrundelsen for dette afslag.

Advokat A udfærdigede herefter testamentet, og der blev på hans foranledning gennemført en udkørende notarforretning. Testamentet tilbagekaldte det tidligere oprettede testamente og bestemte, at advokat A's børn skulle arve alle X's efterladenskaber. Nogle dage senere afgik X ved døden.

I en efterfølgende retssag blev testamentet erklæret for ugyldigt. Det blev på grundlag af vidneforklaringer lagt til grund, at X

ved oprettelse af det seneste testamente var dement uden klare øjeblikke og dermed manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt. Dommen blev stadfæstet af landsretten.

I en af Advokatrådet rejst disciplinærsag udtalte Advokatnævnet bl.a. følgende:

”Advokatnævnet lægger som Østre Landsret til grund, at af-døde [X] [på tidspunktet for oprettelse af testamentet] ikke var i stand til at råde fornuftsmæssigt over sine ejendele. På baggrund af brevet.....fra advokat [B] samt plejepersonalets vægring ved at medvirke til oprettelse af vidnetestamente, burde det have stået advokat [A] klart, at det var tvivlsomt, om [X] var testamentshabil.

På den baggrund finder Advokatnævnet, at advokat [A] groft har tilsidesat god advokatskik ved herefter at udfærdige nyt testamente til fordel for sine børn, ligesom han burde have orienteret notaren om, hvad der var gået forud for henvendelsen til notaren.

Som følge af det anførte pålægges advokat [A] i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde på 5.000 kr. til Statskassen.”

Manglende eller for sen indsendelse af klientkontoerklæring

Hvert år behandler Advokatnævnet en række sager, som er indbragt af Advokatrådet mod advokater, som ikke har indsendt den årlige klientkontoerklæring.

Praksis viser, at nævnet som altovervejende hovedregel ikke godtager de indklagedes forklaringer på undladelsen. Som ek-

sempler fra beretningsåret på forklaringer, som nævnet ikke godtog, skal nævnes følgende:

Kendelse af 21. december
2001,
j.nr. 02-0401-01-1785

Den indklagede advokats revisor var afgang ved døden i 2000, og det havde ikke været muligt for advokaten at formå revisors bo til at udlevere regnskabsbilag m.v. til brug for ny revisors arbejde.

Kendelse af 21. december
2001,
j.nr. 02-0408-01-1782

Indklagede havde anført, at han som ansat advokat havde afleveret sin udfyldte klientkontoerklæring til sin chef, der forestod den samlede indsendelse af kontorets erklæringer.

Kendelse af 21. december
2001,
j.nr. 02-0401-01-1798

Indsendelsen af erklæringen blev ifølge advokaten forsinket på grund af nedlæggelse af advokatens kontor samt flytning af en del af kontoret til advokatens privatadresse.

9. Statistik

- Nævnet har undersøgt, hvor mange advokater som gentagne gange får sanktioner af nævnet, for at belyse i hvor høj grad, det er de samme advokater, der handler i strid med god advokatskik.

En gennemgang af sanktioner, pålagt advokater inden for de sidste 10 år viser, at 1014 advokater har fået pålagt sanktioner (advarsel, irettesættelse, bøde eller frakendelse). Heraf har 140 advokater fået 4 sanktioner eller flere, mens 67 har fået 3 sanktioner. Omsat i % har ca. 14 % af de advokater, der har fået sanktioner, fået 4 sanktioner eller flere, og ca. 20% har fået 3 sanktioner eller flere. Andelen af gengangere er således ganske betydelig.

- Sagsbehandlingstiden for salærsager omfatter sager, hvor kredsbestyrelserne har truffet afgørelse i 1. instans, og denne afgørelse påklages til Advokatnævnet. Det gennemsnitlige antal dage (373) vedrører således behandlingstiden i 2 instanser.

Den lange sagsbehandlingstid for adfærdsklager (i gennemsnit 302 dage) skyldes blandt andet skriftvekslingen og det forhold, at såvel kredsbestyrelsen som Advokatnævnet skal behandle sagerne i møder.

Nævnet er løbende opmærksom på sagsbehandlingstiden.

Indkomne klager i 2001 i forhold til tidligere år:

Diagram nr. 1

Adfærdssager:

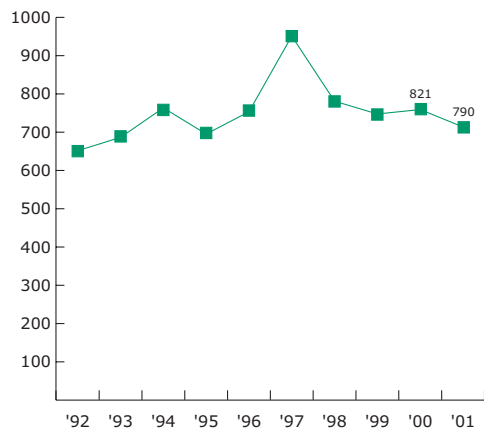
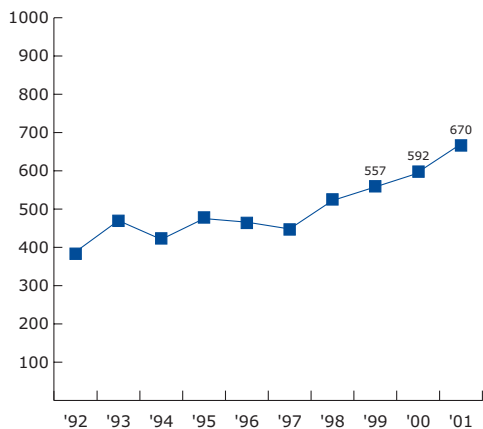

Diagram nr. 2

Salærsager:

Antallet af afsagte kendelser i 2001 - i forhold til tidligere år

Diagram nr. 3

Adfærdskendelser

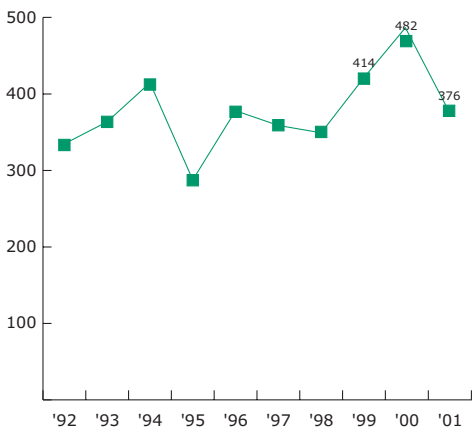
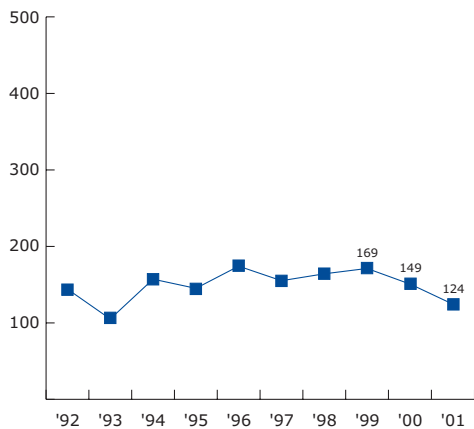

Diagram nr. 4

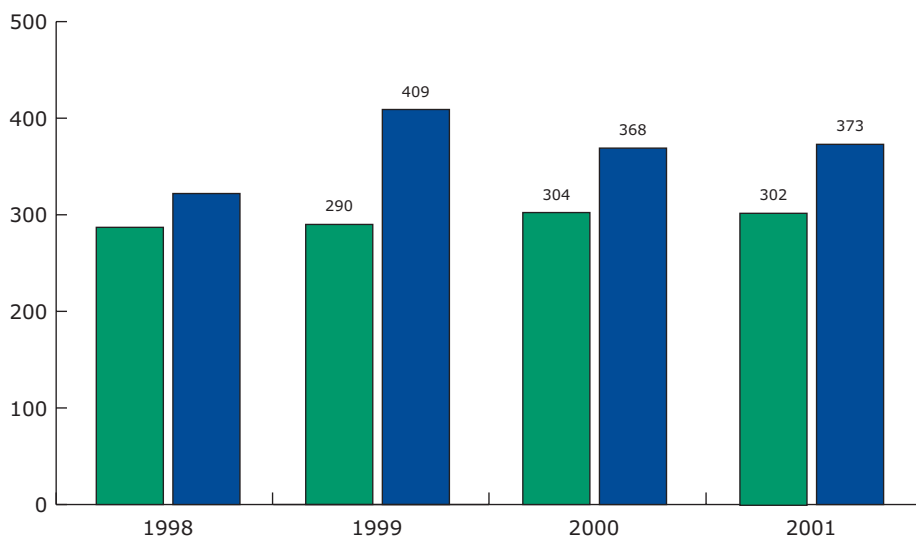
Salærkendelser

Samlet sagsbehandlingstid i dage

Diagram nr. 5

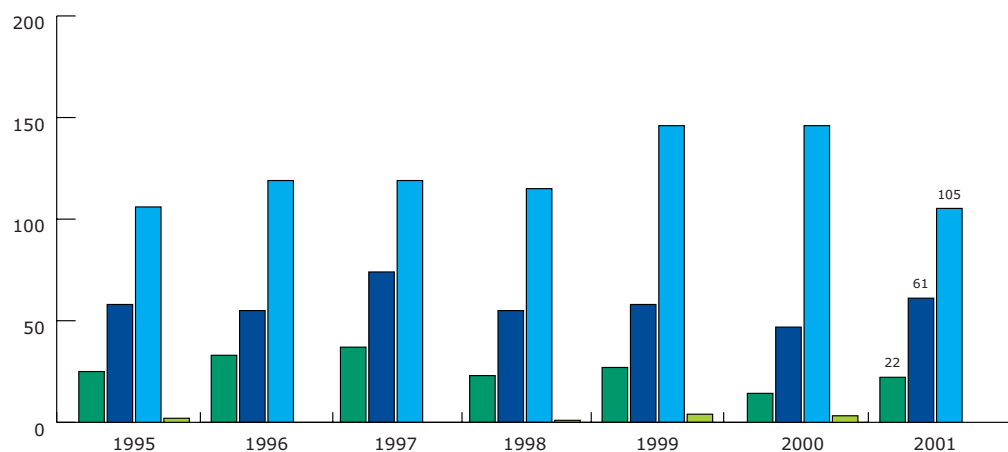
■ Adfærd ■ Salær

Sanktionsfordeling i 2001 - i forhold til tidligere år

■ Advarsel ■ Irettesættelse ■ Bøde ■ Frakendelse

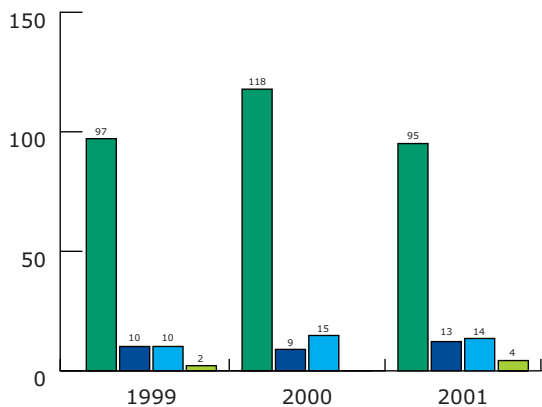
Diagram nr. 6

Afgørelser i salærsager i forhold til kredskendelse i 1. instans

Diagram nr. 7

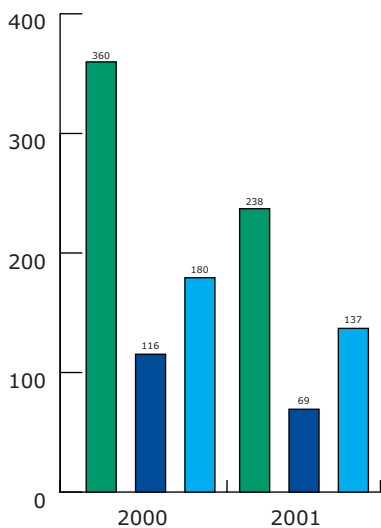
■ Stadfæstet ■ Nedsat ■ Forhøjet ■ Bortfald

Afviste adfærdsklager

Diagram nr. 8

■ Afvist som åbenbart grundløs ■ Afvist som for sent indgivet
■ Afvist på sagens beskaffenhed (hører ikke under advokatnævnet)

advokat*nævnet*

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 50

www.advokatsamfundet.dk

Telefontid: Mandag til onsdag

samt fredag: 9.30-12.30.

Torsdag: 10.00-12.30